

L'Eventail (Belgium)
2020, October

Ook kunst heeft een functie

Eind oktober wordt Piet Stockmans tachtig. Dat viert de Limburgse artiest met een tentoonstelling met nieuw werk in zijn atelier op het Genkse C-Mine en een publicatie. Daarin komt zowel zijn toegepast als vrij werk aan bod. Want Stockmans wilde zich nooit in het ene of andere vakje laten stoppen.

TEKST: ELIEN HAENTJENS

Toen hij aan het Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur en Toegepaste Kunsten plastische kunsten, optie beeldhouwkunst en keramiek, studeerde, was er nog geen sprake van gebruikskeramiek. Die kwam er pas wanneer hij zijn draai niet meteen vond en – na een extra specialisatiejaar aan de Staatliche Höhere Fachschule für Porzellan in het Duitse Selb – aan de slag ging voor de Nederlandse porseleinfabriek Mosa, waar hij 25 jaar zou blijven en onder meer het meer dan vijftig miljoen keer verkochte koffiekopje 'Sonja' (1967) ontwierp.

"Als ik in die beginjaren met papier in aanraking was gekomen, had ik misschien een oeuvre rond dat materiaal opgebouwd. Mijn werk gaat niet over het materiaal, maar over de manier waarop ik er het boek van mijn leven mee kan schrijven. Sinds mijn ontdekking van hard porselein bij Mosa blijft het materiaal me mateloos inspireren. De vormen van servies functioneren als een wit blad papier, en zijn het vertrekpunt van mijn hele oeuvre geworden", vertelt Stockmans.

© Foto: Piet Stockmans.

Piet Stockmans, Wandinstallatie, 2020. Installatiebeeld uit de tentoonstelling 'PIET 80' in de Studio Pieter Stockmans, C-Mine, Genk.
© Foto: Heikki Verdurme.

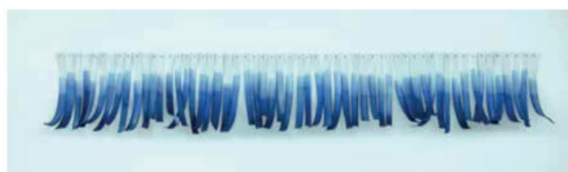
Wit-blauw en ultrafijn

Pas kort voor zijn vijftigste, in 1987, besluit Stockmans om zich als freelance ontwerper te vestigen en een meer ambachtelijke eigen productie op te zetten. Dat vormt het begin van

"Mijn werk gaat niet over het materiaal, maar over de manier waarop ik er het boek van mijn leven mee kan schrijven."

Studio Pieter Stockmans, die wereldfaam verwierf met de wit-blauwe ultrafijne objecten en nog steeds in kleine oplage onder meer serviezen voor sterrenrestaurants over de hele wereld produceert. Net als in zijn tijd bij Mosa blijft hij, als een van de weinigen, moeiteloos switchen tussen industrieel design, kunst en ambacht. "Ik heb mijn atelier altijd als een soort laboratorium gezien. Onderzoek vormt de kern van wat ik

L'Eventail (Belgium)
2020, October

"Doordat ik nooit van mijn kunst heb moeten leven, omdat ik 29 jaar heb lesgegeven, kon ik in alle vrijheid mijn ding doen. Bovendien ben ik altijd een ondernemende kunstenaar geweest. Om één visje te vangen heb ik vaak honderd lijnen uitgegooid, en heb ik veel risico's genomen door bijvoorbeeld buitenlandse projecten op te zetten. Ik hou daar ook van. Het is interessanter om langs de rand van de tafel te lopen, en zo te zien wat er zich allemaal rond die tafel afspeelt, dan veilig in het midden te blijven. Dat heeft me mooie tentoonstellingen opgeleverd, zoals die in het Stedelijk, en heeft ervoor gezorgd dat mijn werk nu in de collecties zit van een dertigtal musea, waaronder het Stedelijk, het Londense Victoria & Albert Museum en het New Yorkse Metropolitan Museum. Jan Hoet noemde het mijn verdienste dat het materiaal porselein nu een plek heeft binnen de beeldende kunsten. Hoewel het niet altijd gemakkelijk was om als kunstenaar erkend te worden, is daar de laatste jaren verandering in gekomen, nu de vakjes tussen kunst en design meer en meer afnemen", vertelt Stockmans.

Piet Stockmans, 'Mantel', 2020. Installatiebeeld uit de tentoonstelling 'PIET 80' in de Studio Pieter Stockmans, C-Mine, Genk. Foto: Heikki Verdurme.

Piet Stockmans, 'Variaties van een kannetje voor een vriend', 2020. Installatiebeeld uit de tentoonstelling 'PIET 80' in de Studio Pieter Stockmans, C-Mine, Genk. Foto: Heikki Verdurme.

doe. Doorheen de jaren heb ik perfect leren inspelen op wat de oven doet. Al kan je de wetten van de zwaartekracht nooit volledig controleren, zoals ik laat zien in mijn series 'Fallen vases' (2017) en 'Krimp' (2017). Toeval speelt dus ook steeds een rol. Al zit net in die oncontroleerbaarheid vaak een absolute schoonheid. Als het resultaat aan mijn normen voldoet, dan stel ik het te koop. Of je daar het label kunst op wil plakken of niet, dat moeten anderen maar bepalen. Al was er ook een tijd waarin de Afrikaanse kunst als folklore werd gezien, en heeft ook de fotografie lang moeten vechten voor haar status. Bovendien heeft een kunstwerk volgens mij ook een functie. Het moet de mensen emotioneren. Net zoals een goed boek."

Ondernemende kunstenaar

Vanaf het begin van zijn carrière leidt dat tot talrijke galerietentoonstellingen in binnen- en buitenland, maar ook expo's in het Gentse Design Museum (1986), het Amsterdamse Stedelijk Museum (1991) en zelfs de Biënnale van São Paulo (1983). "Voor mijn expo in De Brakke Grond vulde ik met één vloer- en één wandinstallatie de volledige ruimte. Bovendien gebruik ik het porselein in al zijn vormen, vaak ook ongebakken. Zo toon ik in deze expo het materiaal in zijn meest rudimentaire en essentiële vorm. Ongebakken, kapotgewalst of terug aan het smelten. Ik zie het als een symbool voor het leven, van de geboorte tot de dood", zegt Stockmans.

BEZOEKEN

'A vulnerable life is a life full of challenges'
Piet Stockmans, met een hommage door Frank Claesen
C-Mine 100
Genk
t/m 30-06
www.pietstockmans.art
www.pietstockmans.com

COLLECT | 81

L'Eventail (Belgium)
2020, October

L'Eventail

OCTOBRE 2020

8 € | WWW.EVENTAIL.BE | EN RÉALITÉ AUGMENTÉE

Spécial déco
UNE EXCITATION
POUR TOUS LES SENS

LA VALLÉE DE LA SEMOIS
UNE NATURE PRÉSERVÉE
MODE AU MASCULIN
INSPIRATIONS CROISÉES

FINANCE
OPTIMISME MALGRÉ
LES RISQUES

